

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Milana Chmelíčka a soudkyň JUDr. Ivy Březinové a Mgr. Dity Staňkové v právní věci

žalobce: **Ing. Bronislav S.**, narozený xxx,
bytem xxx, xxx,
zastoupený JUDr. Tomášem Kindlem, advokátem,
se sídlem Chomutov, Blatenská 3218/83, 430 01, Chomutov,

proti

žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČ 00025429,
sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2,
zastoupená Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových,
sídlem Praha 2, Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2,

o zaplacení 6.000.000 Kč s příslušenstvím,

o odvolání účastníků řízení proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 31. ledna 21019, č.j. 14C 43/2017-223, ve znění opravného usnesení ze dne 31.1.2019, č.j. 14 C 43/2017-231,

takto:

Rozsudek soudu I. stupně se v zamítavém výroku I. ohledně částky 250 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení **potvrzuje**, ohledně zbývajících částky 5 676 968 Kč s příslušenstvím a ve výroku II. se rozsudek **zrušuje** a v tomto rozsahu se věc **vrací** soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Nevolová

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem ve znění opravného usnesení zamítl soud I. stupně žalobu, aby byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobci 5.926.968 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05% z této částky od 21.1.2017 do zaplacení (výrok I.). Dále rozhodl, že nárok co do náhrady škody v základu je důvodný (výrok II).

Žalobou doručenou soudu dne 20.2.2017 se žalobce domáhal náhrady škody a imateriální újmy ve výši 6.000.000 Kč s příslušenstvím s tím, že po poučení soudu upřesnil, že částka 6.000.000 se skládá z částky 5.676.968 Kč, kterou požaduje za nezákonné trestní stíhání a 250.000 Kč za délku trestního stíhání a částka 73.032 Kč jako náklady právního zastoupení - obhajného dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). V žalobě uvedl, že v řízení u Okresního soudu v Mostě pod sp.zn. 42T 3/2010 byla dne 18.1.2010 podána obžaloba pro trestné činy zneužívání pravomoci veřejného činitele dle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zákona (č. 140/1961 Sb., dále jen „TZ“), porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1 TZ a omezování osobní svobody dle § 231 odst. 1 TZ. Následně rozsudkem Okresního soudu v Mostě byl obžaloby zproštěn. Nemajetková újma jednak měla představovat náhradu za nepřiměřenou délku řízení (od skutku necelých 10 let, od podání obžaloby 6 a půl roku) a dále z důvodu zásahu do dobrého jména a cti žalobce. Žalovaná poskytla žalobci náhradu v částce 300.000 Kč.

1. Žalovaná se žalobou nesouhlasila s tím, že se na ni žalobce podáním ze dne 20.7.2016 obrátil s nárokem na náhradu újmy způsobené trestním stíháním vedeným před Okresním soudem v Mostě pod sp.zn. 42T 3/2010 v celkové výši 6.150.000 Kč. Částka 150.000 Kč měla připadnout náhradě nákladů právního zastoupení, zbývajících 6.000.000 Kč představoval požadavek na relutární satisfakci za nemajetkovou újmu způsobenou žalobci trestním stíháním. Žalovaná z důvodu nezákonného trestního stíhání proplatila žalobci částku 300.000 Kč, jakožto zadostiučinění za nemajetkovou újmu. Pokud jde o náhradu škody spočívající v úkonech obhajoby, žalobce neprokázal, že došlo ke zmenšení jeho majetku, ani netvrdil, jakým způsobem měly být platby záloh či odměn za úkony právní služby probíhat. Žalovaná vyjádřila ochotu se daným dílčím nárokem zabývat, pokud se žalobci podaří dohledat doklady, kterými své tvrzení o zaplacení obhajného podpoří. Za způsobenou nemajetkovou újmu se žalobci též výslovně omluvila.
2. U soudního jednání vznesla žalovaná námitku promlčení nemajetkové újmy.
3. Soud provedl důkaz připojeným spisem Okresního soudu v Mostě, sp.zn. 42T 3/2010, ze kterého zjistil, že bylo zahájeno trestní stíhání pro trestní čin zneužívání pravomoci veřejného činitele porušováním domovní svobody a omezování osobní svobody dle § 158 odst. 1 písm. a), § 238 odst. 1 a § 231 odst. 1 TZ, když usnesení bylo datováno dnem 14.11.2008 a žalobci doručeno 21.11.2008. Následně popsal průběh trestního řízení dle obsahu trestního spisu. Trestní řízení skončilo zamítnutím odvolání státního zástupce dne 24.2.2015. Tímto dnem nabyl právní moci zprošťující rozsudek, kterým byl žalobce zproštěn obžaloby dle § 226 písm. b) tr. řádu. U vyhlášení zprošťujícího rozsudku i u zamítnutí odvolání státního zástupce byl žalobce i jeho právní zástupce (obhájce) přítomen. Usnesení o zamítnutí odvolání bylo žalobci doručeno dne 10.6.2016 a jeho právnímu zástupci dne 6.6.2016. Soud provedl též výsledky svědků i účastnický výsledek žalobce.

4. Nejprve se zabýval námitkou promlčení vznesenou žalovanou. Ačkoliv původně ve věci avizoval ve svém předběžném náhledu na věc, že žalovanou vznesená námitka promlčení co do nemajetkové újmy není důvodná s ohledem na charakter nemravného požadavku žalované a na nevčasné doručení posledního rozhodnutí do rukou právního zástupce žalobce, následně této námitce přitakal a to s ohledem na vyvíjející se soudní judikaturu, zejména rozhodnutí Městského soudu v Praze sp.zn. 13 Co 228/2018 a rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 30 Cdo 1541/2016. Dospěl k závěru, že pravomocným skončením věci počala plynout promlčecí lhůta dle § 32 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. (dále jen i zákon či OdpŠk) a tato lhůta uplynula 25.8.2015. K uplatnění nároku u žalované došlo až 20.7.2016, tedy více jak po roce od pravomocného skončení věci, kdy se o nemajetkové újmě a o tom, kdo za ni odpovídá, dozvěděl. Námitku promlčení v rozporu s dobrými mravy neshledal, neboť podrobné odůvodnění zprošťující rozsudku žalobce obdržel a všechny relevantní skutečnosti mu byly známy již při vyhlášení zprošťujícího rozhodnutí, tudíž v rovině pochopení verbálního zdůvodnění zprošťujícího rozhodnutí a nebylo nutné vyčkávat na odůvodnění zprošťujícího rozhodnutí. Z důvodu promlčení nárok na nemajetkovou újmu zamítl.
5. Pokud jde o nárok na náhradu škody spočívající v nákladech právního zastoupení -obhajné ve výši 73.032 Kč rozhodl o základu nároku, neboť žalobce bude muset ještě svá tvrzení doplnit, tvrdit a prokázat, že uplatňované částky svému obhájci skutečně uhradil. O náhradě nákladů řízení bude rozhodnuto rozsudkem konečným.
6. Rozsudek napadli včasným odvoláním oba účastníci řízení.
7. Žalobce napadl odvoláním zamítavý výrok. Poukázal na to, že žalovaná strana při jednání konaném dne 9.5.2018 sdělila, že na námitce promlčení trvá toliko ve vztahu k průtahům řízení a na námitce promlčení ohledně imateriální újmy za nezákonné rozhodnutí netrvala, přesto soud žalobu pro promlčení obou nároků na imateriální újmu zamítl. Žalobce namítal, že nepovažuje námitku promlčení vznesenou žalovanou za důvodnou ani co do průtahů řízení. Namítal, že zprošťující rozhodnutí bylo vyhlášeno dne 24.2.2015, nicméně průtahy v řízení trvaly až do 6.6.2016 a žalobce nemohl uplatnit nárok na náhradu za průtahy v řízení, když tyto skončily až dne 6.6.2016. Přitom právě tento poslední průtah řízení je jedním z nejzásadnějších, kdy pravomocně zproštěný člověk nemá k dispozici rozhodnutí, jímž by tuto skutečnost mohl prokázat dotčeným orgánům. Navrhoval, aby odvolací soud napadené rozhodnutí ve výroku I. změnil a rozhodl tak, že co do základu je nárok žalobce na náhradu nemajetkové újmy po právu.
8. Žalovaná napadla odvoláním výrok II., kterým soud vydal mezitímní rozsudek ve vztahu k náhradě škody za obhajné. Aby soud mohl deklarovat, že nárok na náhradu škody dle zákona 82/1998 Sb. je dán, musí být kumulativně splněny 3 podmínky, tedy za 1) existence nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu, 2) vznik škody a 3) příčinná souvislost mezi vydáním nezákonného rozhodnutí či nesprávným úředním postupem a vznikem škody. Existence všech těchto podmínek musí být žalobcem tvrzena a zejména bezpečně prokázána, při čem dle konstantní judikatury nepostačuje pouhý pravděpodobnosti závěr o splnění některé z těchto podmínek. Již se samotného odůvodnění rozsudku je zřejmé, že tyto podmínky nebyly naplněny. Žalovaná nezpochybňuje, že ve věci je dán odpovědnostní titul, neboť usnesení Okresního státního zastupitelství v Ústí nad Labem ze dne 14.11.2008 je nezbytné považovat za nezákonné rozhodnutí ve smyslu § 8 zákona č. 82/1998 Sb. Nebyla však dostatečně tvrzena a prokázána další podmínka odpovědnosti státu, a to existence škody, což i vyplývá z odůvodnění rozsudku (bod 21), když dle soudu I. stupně „k projednání zůstane nárok na náhradu škody“ (obhajné), kdy žalobce bude muset ještě žalobní tvrzení doplnit, tvrdit a prokázat, že uplatňovanou částku 73.032 Kč svému obhájci skutečně uhradil. Odkázala přitom na § 31 odst. 1 zákona. Ze žalobních tvrzení však není zřejmé, že by došlo ke vzniku škody, tedy k zásahu do majetkové sféry žalobce.

Je zřejmé, že se jedná pouze o takové náklady, které byly žalobcem jednak skutečně zaplacený a dále byly vynaloženy účelně. Žalobce však v řízení ani dostatečně netvrdil, natož prokázal vznik tvrzené škody. Žalobce tento nedostatek žalobních tvrzení vysvětluje náhlým úmrtím svého obhájce JUDr. Vojtěcha Krejčíře. Žalovaná však toto tvrzení považuje za zcela nedostatečné, když tato politováníhodná skutečnost by snad mohla ospravedlnit nedoložení konečného vyúčtování právních služeb, nikoliv však naprostou absenci tvrzení týkajících se faktického vzniku škody, které částky a kdy ušly z majetkové sféry žalobce. Poukázala taktéž na rozpor v uplatněných nárocích žalobce. Ve svém předběžném uplatnění u žalované požadoval paušální náhradu 150.000 Kč, dle původních žalobních tvrzení taktéž 150.000 Kč, avšak počítáno dle advokátního tarifu a následně až v roce 2017 žalobce uvádí, že v jeho trestní věci bylo právními zástupci realizováno celkem 33 úkonů v celkové hodnotě obhajného 73.032 Kč. Dále poukázala na to, že na jednání, které se konalo 9.5.2018, byli účastníci řízení poučeni dle § 118b odst. 1 o.s.ř. o koncentraci řízení. Žalobce však ani po tomto poučení svá skutková tvrzení ve vztahu k nároku na náhradu škody spočívající v uplatněných nákladech na obhajobu nedoplnil. Žalovaná považuje rozsudek soudu I. stupně ve výroku pod bodem II. za zjevně nesprávný a navrhuje, aby byl změněn tak, že žaloba v tomto rozsahu se zamítá, aby žalobci byla uložena povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

9. Z podnětu podaných odvolání přezkoumal odvolací soud napadený rozsudek včetně řízení, které předcházelo jeho vydání (§ 212, § 212a o.s.ř.), zopakoval dokazování částí trestního spisu Okresního soudu v Mostě sp.zn. 42T 3/2010, a poté dospěl k závěru, že odvolání žalobce je částečně důvodné, odvolání žalované je důvodné zcela.
10. Odvolací soud ze spisu Okresního soudu v Mostě sp.zn. 42T 3/2010 zjistil, že při jednání konaném ze dne 1.4.2014 za účasti žalobce (obžalovaného) a jeho obhájce JUDr. Krejčíře byl vyhlášen rozsudek, kterým byl žalobce dle § 226 písm. b) tr. řádu zproštěn obžaloby, neboť v žalobním návrhu označený skutek není trestním činem. Žalobci byl rozsudek doručen dne 4.5.2014 a jeho právnímu zástupci dne 5.5.2014. Ve veřejném zasedání ze dne 24.2.2015 za účasti žalobce i jeho obhájce bylo vyhlášeno usnesení, že odvolání státního zástupce se dle § 256 trestního řádu zamítá. Toto usnesení bylo žalobci doručeno dne 10.6.2016 a JUDr. Tomáši Kindlovi, jeho novému obhájci, dne 6.6.2016. Usnesení i zprošťující rozsudek nabyly právní moci dne 24.2.2015, na zprošťujícím rozsudku byla právní moc vyznačena téhož dne 24.2.2015. Z vyjádření žalované vyplývá, že tato žalobce odškodnila za nezákonné trestní stíhání částkou 300.000 Kč, když přihlédla i k průtahům a dlouhotrvajícímu řízení ve věci a o tuto částku navýšila odškodnění.
11. Dle § 610 o.z. k promlčení soud přihlédne, jen namítne-li to dlužník.
12. Z obsahu spisu vyplývá, že žalovaná sice nejprve vznesla námitku promlčení, pokud jde o uplatněnou imateriální újmu za nezákonné trestní stíhání i za dlouhotrvající trestní řízení, nicméně následně již na námitce promlčení ve vztahu k imateriální újmě za nezákonné rozhodnutí netrvala. Soud I. stupně tudíž pochybil, pokud se zabýval námitkou promlčení i ve vztahu k imateriální újmě za nezákonné rozhodnutí, neboť promlčením nároku se může zabývat pouze k námitce žalované, která však při jednání konaném dne 9.5.2018 sdělila, že na této námitce netrvala. Navíc pouhý odkaz soudu I. stupně na změnu judikatury a na rozhodnutí Městského soudu v Praze sp.zn. 13 Co 228/2018 a rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 30Cdo 1541/2016 bez porovnání skutkových okolností daného případu s tam projednávanými okolnostmi je zcela nedostatečný a nepřezkoumatelný. V tomto rozsahu, tedy ohledně částky 5 676 968 Kč, tedy odvolací soud rozsudek soudu I. stupně zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení (§ 219a odst. 1 písm. b) o.s.ř.).

13. Podle § 32 odst. 3 OdpŠk nárok na náhradu nemajetkové újmy podle tohoto zákona se promlčí za 6 měsíců ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o vzniklé nemajetkové újmě, nejpozději však do deseti let ode dne, kdy nastala právní skutečnost, se kterou je vznik nemajetkové újmy spojen. Vznikla-li nemajetková újma nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, neskončí promlčecí doba dříve než za 6 měsíců od skončení řízení, v němž k tomuto nesprávnému úřednímu postupu došlo.
14. Z ustálené judikatury Nejvyššího soudu plyne, že subjektivní šestiměsíční promlčecí lhůta podle § 32 odst. 3 OdpŠk začíná jak v případě nároku na zadostiučinění za nezákonné trestní stíhání, tak v případě nároku na odškodnění újmy způsobené nepřiměřenou délkou řízení běžet zásadně okamžikem skončení řízení, jímž se rozumí den nabytí právní moci posledního (konečného) rozhodnutí, které bylo v daném řízení vydáno.
15. Pokud jde o námitku promlčení vznesenou žalovanou ohledně imateriální újmy za dlouhotrvající řízení (§ 13 zákona), v tomto nároku shledal odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ohledně zamítnutí částky 250.000 Kč věcně správným. Ze skutkových zjištění soudu I. stupně i odvolacího soudu bylo zjištěno, že řízení bylo zahájeno dne 14.11.2008 a žalobci usnesení o zahájení trestního stíhání doručeno 21.11.2008; tímto dnem počalo ve vztahu k žalobci zahájení trestního řízení a bylo pravomocně skončeno dnem právní moci zprošťujícího rozsudku, tj. vyhlášením usnesení o zamítnutí odvolání státního zástupce proti zprošťujícímu rozsudku, tedy dnem 24.2.2015. Tímto dnem nabyl zprošťující rozsudek právní moci a trestní řízení skončilo a žalobci počala běžet dnem následujícím promlčecí lhůta k podání žaloby, respektive k uplatnění nároku na imateriální újmu za dlouhotrvající řízení. Žalobci nic nebránilo, aby dnem právní moci zprošťujícího rozsudku uplatnil u žalované příp. u soudu nárok na náhradu škody za dlouhotrvající řízení. Sama skutečnost, že usnesení o zamítnutí odvolání bylo žalobci doručeno až rok a půl po vyhlášení, nemá na posouzení věci žádný vliv. Žalobce k uplatnění tohoto nároku písemně zdůvodnění zamítnutí odvolání nepotřeboval. Žalobce si mohl opatřit pravomocný zprošťující rozsudek již dnem 24.2.2015 bez ohledu na skutečnost, kdy mu bylo doručeno zamítnutí odvolání státního zástupce. Dnem následujícím po právní moci zprošťujícího rozsudku počala běžet šestiměsíční promlčecí lhůta k uplatnění nároku za imateriální újmu způsobenou nepřiměřeně dlouhým řízením (§ 32 odst.3 OdpŠk) a skončila dne 25. 8.2015. Žalobce svůj nárok u žalované uplatnil až dopisem ze dne 20.7.2016, u soudu dne 20.2.2017, tedy bezmála rok po uplynutí promlčecí lhůty.
16. Odvolací soud neshledal žádné důvody, pro které by bylo možno námitku promlčení považovat za rozpornou s dobrými mravy, jak by o tom mohl případně uvažovat ve vztahu k promlčení nároku na odškodnění imateriální újmy za nezákonné trestní stíhání (viz např. nález I. ÚS 1532/16). Odvolací soud dodává, že dle § 13 zákona se odškodňuje celková doba řízení, nikoli jen doba, kdy docházelo k průtahům či jednotlivé průtahy a celková doba řízení pro posouzení jeho nepřiměřené délky se počítá od doručení usnesení o zahájení trestního stíhání do právní moci zprošťujícího rozhodnutí či zastavení trestního stíhání. Doručení písemného zamítnutí odvolání státního zástupce se do délky trestního řízení nezapočítává a nemá na posouzení celkové doby trvání trestního řízení vliv. Odvolací soud neshledal žádné okolnosti, pro něž by výkon práva žalované představovaný vznesením námitky promlčení bylo na místě shledat rozporným s dobrými mravy, žalobce sám ostatně žádné takové právně významné okolnosti ani netvrdil. V této souvislosti lze poukázat na v judikatuře ustálený výklad této problematiky (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2012, sp. zn. 30 Cdo 3825/2011), podle něž „dobrým mravům zásadně neodporuje, namítá-li někdo promlčení práva uplatňovaného vůči němu, neboť institut promlčení přispívající k jistotě v právních vztazích je institutem zákonným, a tedy použitelným ve vztahu k jakémukoliv právu, které se podle zákona promlčuje. Uplatnění promlčecí námitky by se přičilo dobrým mravům jen v těch výjimečných případech, kdy by bylo

výrazem zneužití tohoto práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí doby nezavinil, a vůči němuž by za takové situace zánik nároku na plnění v důsledku uplynutí promlčecí doby byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil“. K uvedené situaci v dané věci nedošlo.

17. Pokud jde o výrok pod bodem II., kterým soud ve smyslu § 152 odst. 2 věta druhá o.s.ř. rozhodl tzv. mezitímním rozsudkem, nebyly splněny předpoklady pro vydání mezitímního rozsudku o základu věci. Vydáním mezitímního rozsudku se rozumí posouzení všech otázek, které vyplývají z uplatněného nároku s výjimkou okolností, které se týkají jen výše nároku. Mezitímní rozsudek lze vydat pouze tehdy, shledal-li soud alespoň částečnou důvodnost nároku. Jen tehdy je rozhodnutí pouze o základu, aniž by soud zatím musel zkoumat jeho výši, praktické a hospodárné. Oproti tomu tam, kde základ nároku opodstatněn není, je třeba vydat konečné rozhodnutí a žalobu zamítnout, nebo rozhodnout pouze částečným rozsudkem o určité části žaloby a následně se zabývat nárokem na náhradu škody, jež měla žalobci vzniknout z titulu obhajného. Jak žalovaná správně uvádí, sám soud I. stupně vydání mezitímního rozsudku odůvodnil tím, že o nároku žalobce nemohl rozhodnout, neboť žalobce zatím dostatečně netvrdil vznik škody, což je jedním z předpokladů, aby soud mohl o tomto nároku co do základu rozhodnout. Odvolací soud proto i v tomto rozsahu rozsudek soudu I. stupně zrušil a vrátil jej soudu I. stupně k dalšímu řízení dle § 219 odst. 1 písm. b) o.s.ř., neboť nebyly splněny předpoklady pro vydání mezitímního rozsudku.

Poučení:

Proti potvrzujícímu výroku o věci samé je přípustné dovolání k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení, avšak jen za splnění podmínek dle § 237 o.s.ř., tedy jestliže napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Proti výrokům, kterými byl zrušen rozsudek soudu I. stupně není dovolání přípustné.

Praha 22. října 2019

JUDr. Milan Chmelíček v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Nevolová